

Residus perillosos ▶ Els elements

Pàgines 28 i 29 <<<>>

la reacció

ERCROS DIU QUE COMPLEXA LA LLEI

↳ L'empresa Ercros va difondre ahir un comunicat en què assegura que sempre ha desenvolupat la seva activitat industrial «d'acord amb la normativa vigent». La companyia nega abocar fang al riu i es mostra disposada a col·laborar amb les administracions.

↳ La indústria química també es refereix als residus radioactius i assenyalava que el Consell de Seguretat Nuclear (CSN) va dir el 1993 «que aquests isòtops són d'origen natural» i els seus valors «són inferiors als fixats per la legislació».

↳ El president del Partit Popular de Catalunya, Josep Piqué, que va ser president d'Ercros, va demanar que se solucionés el problema i va precisar que ja existia «molt abans que» fos directiu de l'empresa.

Ve de la pàgina anterior

la legislació; el problema sembla fruit d'èpoques anteriors en què les autoritats ho permetien tot», va indicar Serrano. Podria semblar que quatre anys són molts per solucionar un perill potencial per al riu, però als qui opinin això el ministeri els recorda que la muntanya fa dècades que hi és i que l'únic risc greu seria una avinguda «de les que es produeixen cada 500 anys».

Albert Palanques, un dels autors de l'estudi que ha revelat la presència d'entre 200.000 i 300.000 tones de fang, assegura que els materials haurien de ser traslladats a una «zona segura» per no perpetuar l'amenaça. Palanques, de l'Institut de Ciències del Mar del CSIC, assegura que «no hi ha cap motiu d'alarma immediata», però que no és descartable en un futur un accident que provoqui una riuada i mogui els residus, que actualment formen una espècie de muntanya estanca i compactada. Segons la seva opinió, s'hauria de construir un diu al voltant dels residus per poder assecar la zona i procedir a la seva recollida. «I això serà car. No es pot fer un nyap», va advertir. ≡

Riu brut, aigua potable

Les estacions de control de l'Ebre situades aigües avall no detecten contaminació atribuïble als sediments de Flix ≡ Medi Ambient portarà el cas a la fiscalia

INFORME

SÍLVIA BERBÍS / TORTOSA
MERCÈ CONESA / BARCELONA

La muntanya de residus tòxics acumulada al pantà de Flix, en ple riu Ebre, planteja moltes incògnites. ¿L'aigua del riu és potable? Els metalls pesants, compostos organoclorats i l'urani-238 que formen part de la immensa massa de residus ¿són una amenaça? ¿Per quina raó s'ha produït una acumulació d'aquestes característiques? ¿Qui pagarà la neteja de tanta porqueria? ¿Qui és responsable que existeixi aquest autèntic abocador fluvial?

EL CONSUM

L'aigua de boca no es veu afectada

Els residus acumulats al pantà de Flix inclouen materials perjudicials. Tant els metalls pesants com els compostos organoclorats detectats són molt tòxics, persistents en el medi i bioacumulables als teixits dels éssers vius. I l'urani-238 és un isòtop radioactiu. No obstant, almenys actualment, la toxicitat d'aquests elements es concentra només al lloc on es troben dipositats: l'aigua no els arrossega.

Precisament per això, la Conselleria de Medi Ambient va poder ahir donar garanties absolutes que les aigües de l'Ebre, riu avall del pantà, «no estan afectades per aquests sediments», segons els controls periòdics que fa l'Agència Catalana de l'Aigua. El Consorci d'Aigües de Tarragona, responsable de la potabilitat de l'aigua, «en garanteix» segons Medi Ambient «la qualitat» als consumidors.

El conseller Salvador Milà va explicar que només amb precipitacions descomunals o algun cataclisme imprevisible –el trencament d'una presa, per exemple– els residus tòxics es mourien i contaminarien el riu aigües avall de Flix. Si no és així, quedaran estancats i solidificats.

▶▶ La muntanya de residus, fotografiada des de l'aire, emergeix de l'aigua davant de la fàbrica d'Erkímia.

LA HISTÒRIA

Quatre dècades acumulant fang

La fàbrica d'Ercros va iniciar la seva activitat l'any 1897 amb el nom de Societat Electroquímica de Flix, però la majoria dels materials dipositats al fons del pantà són molt més recents. Datan de les últimes quatre dècades, moment en què l'empresa amplia la seva producció i es construeixen dos dies a l'Ebre, just abans i després de la factoria. Al desaparèixer les riudes gairebé del tot, els materials que antigament avançaven aigües avall queden confinats dins del pantà. És a dir, les deixalles expulsades per la planta –fang mineral sense profit econòmic– comencen a formar la muntanya «amb forma de delta», com la defineix l'investigador Albert Palanques (CSIC). Són 160.000 metres cúbics, compactats, que cobreixen el vessant dret

de la llera. Hi ha tants materials que fins i tot emergeixen i a sobre hi creix l'herba. L'empresa no va inaugurar l'estació depuradora fins al 1996.

No hi ha cap acumulació tòxica d'aquestes dimensions a Europa. Encara que el problema era molt diferent, amb una càrrega radioactiva més gran, l'actuació més semblant va ser el segellat de la mina d'urani a Andújar (Jaén).

EL CULPABLE

Els responsables del desastre

Els residus provenen d'Erkímia, l'actual Ercros, i per tant ha de ser l'empresa la que assumeixi les responsabilitats, segons van subscriure ahir les associacions ecologistes. Greenpeace va exigir que Ercros assumeixi tots els costos de descontaminació del riu. El seu portaveu, Julio Barea,

va arribar a afirmar: «És el moment d'acabar amb aquest malson de deixalles tòxiques i que la planta es tanqui».

És diferent el plantejament del conseller de Medi Ambient, Salvador Milà. «Hi ha responsabilitats compartides –va dir– per la inexistència d'una legislació ambiental a Espanya durant molts anys». Les administracions, va subratllar Milà, «van consentir que això funcionés així», segons informa Pere Damíán.

Però algú ha de pagar el desastre. El titular de Medi Ambient va anunciar que portarà el cas al fiscal un cop disposi de tots els informes que fa mesos ha sol·licitat a l'empresa, a la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre i a la mateixa Administració sobre antecedents productius d'Erkímia i permisos de deixalles. Milà no creu que la fàbrica s'hagi de tancar. «Últimament –va dir– col·laboren molt bé». ≡

¿Sabes cuál es la solución idónea para los PROBLEMAS DE ERECCIÓN para ti y tu pareja?

PREGUNTA A TU MÉDICO.
Más información
902 36 03 22
www.recuperagoespecial.com

Lilly